

Saksframlegg

Budsjett og årsplan 2024 og økonomiplan for perioden 2024 - 2027

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	73/23	28.11.2023
Råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse	5/23	30.11.2023
Arbeidsmiljøutvalget		
Administrasjonsutvalget		
Kommunestyre		

Kommunedirektørens innstilling

1. Årsplan og drifts- og investeringsbudsjett for Flatanger kommune 2024 med økonomiplan for perioden 2024 – 2027, vedtas i samsvar med kommunedirektørens innstilling av 21.11.2023, og i samsvar med innstillingens bevilgningsoversikter for drift og investering i kap. 3.1 – 3.4 og med de økonomiske rammer pr budsjettområde på fagansvarsnivå som framkommer i vedlegg, herunder tilhørende mål og premisser for bevilgningene.
2. Flatanger kommune tar i 2024 opp inntil kr. 64.312.000 i lån til finansiering av investeringer jfr. Kommunelovens §14-15 første ledd. I tillegg tar Flatanger kommune opp inntil kr 5.000.000 i lån til videreutlån/Startlån jfr. Kommunelovens §14–17.
3. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal følgende utskrivingsalternativ benyttes for skatteåret 2024:
 - Faste eiendommer i hele kommunen, jfr § 3 bokstav a.
 - Det skrives ut skatt på særskilt skattegrunnlag som følge av at produksjonsutstyr og installasjoner ikke medtas i takstgrunnlaget. Det særskilte skattegrunnlaget skal i 2024 være redusert med fem syvendedeler (jf. Overgangsregel til §§3 og 4 første ledd, første pkt.) Skattesatsen på det særskilte skattegrunnlaget er 5 promille.
 - Den generelle eiendomsskattesatsen settes til 7,0 promille.
 - For bolig- og fritidseiendommer settes satsen til 4,0 promille
 - Det innføres ikke bunnfradrag for boenheter av eiendommer som ikke benyttes til næringsvirksomhet.

- I medhold av eiendomsskatteloven § 7 bokstav b, fritas bygning av historisk verdi for eiendomsskatt. Nyoppført bygning som helt eller delvis brukes som bolig fritas etter eiendomsskattelovens § 7 bokstav c i 10 år, eller til kommunestyret endrer eller opphever fritaket. Andre eiendommer som hadde fritak fra 2012 til 2023 har også fritak i 2024.
- Evt. andre eiendommer vil bli vurdert for fritak av kommunestyret etter søknad.
- Eiendomsskatten kan betales i tre eller tolv terminer, slik kommunedirektøren bestemmer.
- Ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt benytter kommunen vedtatte skattevedtekter.
- I medhold av Lov om eiendomsskatt til kommunene av 6.6.75 med endringer, §19, kan skatteyteren klage på den utskrevne eiendomsskatt, så fremt det ikke er klaget på samme grunnlag før.

PS 73/2023 Budsjett og årsplan 2024 og økonomiplan for perioden 2024 - 2027

Formannskaps behandling i møte den 28.11.2023

Behandling:

På vegne av SP fremmet ordfører følgende tilleggsforslag til kommunedirektørens innstilling:

Styrking av bemanning på ettermiddag hjemmesykepleien, forlengte kort aftenvakt til lang aftenvakt i hjemmesykepleien, 40% stilling, års virkning kr. 450 000,-

Nytt ettårstiltak; rekruttering av kommunedirektør kr 250 000,-

Inndekning ved reduksjon ekstra avdrag.

Tiltak Rekrutteringstiltak- beholde og rekruttere ved Vangan barnehage; Tiltaket ønskes med høy prioritet, og kommunestyret ber om rapport og forslag til tiltak, allerede på februarmøtet.

Tiltak som ikke er prioritert – «Ressurs til skolemåltid»; Kommunestyret ber om en enkel utredning for organisering av skolemåltid, der ressursbehov, ansvar, innhold og rutiner for gjennomføring blir klarlagt.

Investeringsprosjekter.

Ny bil vaktmester VVA, innkjøp utsettes til 2025 og kommunestyret ber om en bedre kartlegging av transportbehovet for flytting av gravemaskin, samt en enkel prognose for de ulike driftskostnadene, med bruk av leid flytting kontra bruk av eget kjøretøy.

Kommunestyret ber om at gammel bil helse (buss), blir vurdert som beskrevet i saksframlegget til andre formål i egen organisasjon. Kommunestyret ber også om en behovsvurdering for egen bil til transport/skyss av rullestolbrukere på lik linje med transport /skyss av øvrige brukere.

Ingen flere forslag til vedtak ble fremmet.

Først ble det votert over kommunedirektørens innstilling:

Denne ble enstemmig vedtatt.

Deretter ble det votert over ordførers tilleggsforslag.

3 stemmer fra representantene fra SP, SV og AP ble avgitt for tilleggsforslaget, mens 2 stemmer fra representantene fra H og FRP ble avgitt imot.

Ordførers tilleggsforslag ble dermed vedtatt.

Innstilling:

1. Årsplan og drifts- og investeringsbudsjett for Flatanger kommune 2024 med økonomiplan for perioden 2024 – 2027, vedtas i samsvar med kommunedirektørens innstilling av 21.11.2023, og i samsvar med innstillingens bevilgningsoversikter for drift og investering i kap. 3.1 – 3.4 og med de økonomiske rammer pr budsjettområde på fagansvarsnivå som framkommer i vedlegg, herunder tilhørende mål og premisser for bevilgningene.

Dette med følgende tillegg:

Styrking av bemanning på ettermiddag hjemmesykepleien, forleng kort aftenvakt til lang aftenvakt i hjemmesykepleien, 40% stilling, års virkning kr.450 000,-

Nytt ettårstiltak; Rekruttering av kommunedirektør,
kr. 250 000,-

Inndekning ved reduksjon ekstra avdrag.

Tiltak Rekrutteringstiltak- beholde og rekruttere ved Vangan barnehage; Tiltaket ønskes med høy prioritet, og kommunestyret ber om rapport og forslag til tiltak, allerede på februar møtet.

Tiltak som ikke er prioritert – «Ressurs til skolemåltid»; Kommunestyret ber om en enkel utredning for organisering av skolemåltid, der ressursbehov, ansvar, innhold og rutiner for gjennomføring blir klarlagt.

Investeringsprosjekter.

Ny bil vaktmester VVA, innkjøp utsettes til 2025, og kommunestyret ber om en bedre kartlegging av transportbehovet for flytting av gravemaskin, samt en enkel prognose for de ulike driftskostnadene med bruk av leid flytting kontra bruk av eget kjøretøy.

Kommunestyret ber om at gammel bil helse (buss), blir vurdert som beskrevet i saksframlegget til andre formål i egen organisasjon. Kommunestyret ber også om en behovsvurdering for egen bil til transport/skyss av rullestolbrukere på lik linje med transport /skyss av øvrige brukere.

2. Flatanger kommune tar i 2024 opp inntil kr. 64.312.000 i lån til finansiering av investeringer jfr. Kommunelovens §14-15 første ledd. I tillegg tar Flatanger kommune opp inntil kr 5.000.000 i lån til videreutlån/Startlån jfr. Kommunelovens §14-1
3. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal følgende utskrivingsalternativ benyttes for skatteåret 2024:
 - Faste eiendommer i hele kommunen, jfr § 3 bokstav a.
 - Det skrives ut skatt på særskilt skattegrunnlag som følge av at produksjonsutstyr og installasjoner ikke medtas i takstgrunnlaget. Det særskilte skattegrunnlaget skal i 2024 være redusert med fem syvendedeler (jf. Overgangsregel til §§3 og 4 første ledd, første pkt.) Skattesatsen på det særskilte skattegrunnlaget er 5 promille.
 - Den generelle eiendomsskattesatsen settes til 7,0 promille.
 - For bolig- og fritidseiendommer settes satsen til 4,0 promille
 - Det innføres ikke bunnfradrag for boenheter av eiendommer som ikke benyttes til næringsvirksomhet.
 - I medhold av eiendomsskatteloven § 7 bokstav b, fritas bygning av historisk verdi for eiendomsskatt. Nyoppført bygning som helt eller delvis brukes som bolig fritas etter eiendomsskattelovens § 7 bokstav c i 10 år, eller til kommunestyret endrer eller opphever fritaket. Andre eiendommer som hadde fritak fra 2012 til 2023 har også fritak i 2024.
 - Evt. andre eiendommer vil bli vurdert for fritak av kommunestyret etter søknad.
 - Eiendomsskatten kan betales i tre eller tolv terminer, slik kommunedirektøren bestemmer.

- Ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt benytter kommunen vedtatte skattevedtekter.
- I medhold av Lov om eiendomsskatt til kommunene av 6.6.75 med endringer, §19, kan skatteyteren klage på den utskrevne eiendomsskatt, så fremt det ikke er klaget på samme grunnlag før.

PS 5/2023 Budsjett og årsplan 2024 og økonomiplan for perioden 2024 - 2027

Råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelses behandling i møte den 30.11.2023

Behandling:

Dokumenter i saken

Type	Dato	Tittel	Adressat
------	------	--------	----------

Vedlegg

- 1 Budsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027 Flatanger kommune - kommunedirektørens innstilling
- 2 Oversikt over netto driftsutgifter pr. fagansvar budsjett 2024
- 3 Vedlegg - økonomisk oversikt § 5-6, budsjett 2024 og økonomiplan 2024 - 2027 (1)
- 4 Budsjett 2024 - MNKF - K.pdf
- 5 Budsjettinnspill 2024 fra Midtre Namdal kirkelige fellesråd
- 6 Vedtaksbrev.docx
- 7 Detaljbudsjett 2024 Flatanger KU.docx
- 8 Budsjettinnspill fra Utvorda og Sitter grendelag, Kommunal egenandel spillemiddelsøknad

Saksopplysninger

Det vises til vedlagte budsjett-/årsplan- og økonomiplandokument av 21.11.23, med tilhørende økonomiske oversikter og vedlegg.

Budsjettet for 2024 og økonomiplan for 2024 – 2027 presenteres i år som i fjor i et samlet dokument. Dette har tidligere vært fremlagt som to adskilte dokumenter.

Dette dokumentet inneholder økonomiplan for de neste 4 år som med utgangspunkt i kommuneplanens samfunnsdel legger strategier, mål og handlinger for de kommende 4 driftsår. 1. året i økonomiplanen er neste års budsjett- og handlingsplan, der det er større grad av detaljering på tiltak med bakgrunn i lagte strategier og mål.

Budsjett- og økonomiplanprosessen fram til kommunedirektørens forslag har vært omfattende og involverende med bl.a. involvering av tjenesteområder, tillitsvalgte og formannskap.

Vurdering

Kommunedirektøren er tilfreds med å legge fram en økonomiplan inkl. årsbudsjett for 2024 som i stor grad møter politikernes føringer og tjenesteområdenes ønsker og prioriteringer, samtidig med at dette skjer innenfor økonomiske forsvarlige rammer. Nye tiltak anses som påkrevd, og en har hatt hovedfokus på å møte utfordringer knyttet til å inneha tilstrekkelig ressurser for å kunne utføre lovpålagte oppgaver, styrking av svake ledd i tjenesteporteføljen bl.a. opp mot svake grupper/utenforskap og redusere risiko/sårbarhet (små fagmiljø).

Med bakgrunn i kommunens økonomiske handlingsrom har en i de siste årene hatt mulighet til å prioritere inn nye ønskede driftstiltak, samtidig med at det er tatt og tas betydelige investeringer i anlegg og infrastruktur. Resultatet er at en har hatt en økning i ressursbruk i kommunens drift utover de økonomiske rammer som er blir tildelt over statens inntektssystem for kommuner, samt inntekter fra kommunale gebyrer og leieinntekter. Dette har ført til at stadig større andel av driften blir finansiert over det som kan defineres som ekstraordinære inntekter.

Framlagte årsplan og økonomiplan bygger på noen viktige forutsetninger av økonomisk art:

- Framtidig kommunale inntekter over inntektssystemet (frie inntekter) og kommunens gebyrnivå vil kompensere fullt ut for framtidig pris- og lønnsvekst.
- Dagens inntektssystem for kommunene blir i hovedsak videreført.
- Satte prognoser på forventede ekstraordinære inntekter (se pkt 2.3) blir oppfylt.
- En renteutvikling i tråd kommunalbankens renteprognoser.

Dette er alle forutsetninger som det er knyttet usikkerhet til. Av faktorer som kan påvirke forutsetningene i negative retning kan nevnes:

- Svakere befolkningsvekst enn landsgjennomsnittet
- Mindre vekst og produksjon i havbruksnæring og vindkraftnæring enn forventet.
- Endringer i kommunenes inntektssystem, f.eks. jamfør med inntektssystemutvalgets innstilling der det bl.a. foreslås bortfall av Nord-Norge-/Namdals-tilskudd og økt samordning av ekstraordinære inntekter inn i inntektssystemet.

For driftsåret 2024, samt i resterende år i økonomiplanen, legger budsjettet opp til et netto positivt driftsresultat på ca. kr. 3,5 mill. kroner.

For året 2024 budsjetteres det med følgende:

Av de estimerte utbetalinger av ekstraordinære inntekter fra havbruksfond og produksjonsavgift fra vindkraft på i til sammen kr. 45,7 mill., benyttes ca. kr. 21 mill. til driftstiltak og økt rentebetaling i 2024. Resterende, kr. 24,7 mill. disponeres til avsetning disposisjonsfond (kr. 4 mill.) og ekstraordinær nedbetaling av gjeld (kr. 20,7 mill.). Det som kan forsvare en slik ressursbruk. er at det i budsjettet for 2024 ligger en del driftstiltak som ikke vil å være av varig art (kr. 8,45 mill.). Bla er det budsjettet med kr 7 mill. i kommunal egenandel i forbindelse med utbygging av fiberbredbånd i kommunen. Videre forutsettes at deler av de ekstraordinære midlene som omhandler produksjonsavgifter fra havbruk og vind ,og som er årlige utbetalinger (Kr. 21,3 mill.), er mer forutsigbare og «sikrere inntekt» enn havbruksfondsmidler som stammer fra salg av tillatelses -MTB

I økonomiplanperioden er det totalt budsjettet med positive netto driftsresultat tilnærmet i tråd med vedtatte finansielle måltall, samtidig med at en bygger disposisjonsfond med kr. 16 mill. og foretar ekstraordinære avdragsinnbetalinger utover krav til minsteavdrag på lånegjeld på i alt ca. kr. 65 mill. i perioden.

Totalt for økonomiplanperioden kan man i hovedsak si at prognoserte utbetalinger fra havbruksfondet knyttet til vekst benyttes for å redusere lånegjeld gjennom innbetalinger av ekstraordinære avdrag, samt bygging av disposisjonsfond, mens øvrige ekstraordinære inntekter inkl. eiendomsskatteinntekter benyttes til driftsoppgaver.

Med bakgrunn i dette, samt den usikkerhet som er knyttet til nivå og uttelling på de ekstraordinære inntekter og inntektssystem, vil kommunedirektøren ikke anbefale ytterligere tiltak som medfører varig økning av ressursbruk i kommunens drift utover økonomiplanens driftsnivå.

Kommunedirektøren gjør oppmerksom på at det ikke er funnet rom for å gå inn med en kommunal egenandel på kr 1 mill. i 2024 knyttet til en evt. spillemiddelsøknad for finansiering av rehabilitering av eksisterende turstier, etablering av to trapper opp til utsiktshytte og etablering av garasje med salgsbod i Utvorda festningsområde, jfr. vedlagte budsjettinnspill fra Utvorda og

Sitter grendelag. Dette er et budsjettinnspill som kom inn sent i budsjettprosessen, og omfang på investeringene er store der enkelte av tiltakene går utover hva som er kommunens primære forvaltningsansvar for festningsområdet. Tiltak som styrker lovpålagt kommunal tjenesteproduksjon, blir således prioritert høyere. I budsjettet er det imidlertid avsatt kr. 40.000 til drift og tilsyn av festningsområdet (jfr. inngått avtale), samt kr. 100.000 i egenandel i forbindelse med en finansieringssøknad om regionale midler for rehabilitering av eksisterende trapp ved parkeringsplass og inn til området.

Kommunedirektøren vil også fremheve viktigheten av at vi fortsatt oppnår et stort engasjement i pågående revideringsprosess av kommuneplanens samfunnsdel. Målet er at samfunnsplanen munner ut i klare prioriteringer for strategier og mål for videreutvikling av kommunen, og at dette harmoniseres med de økonomiske og menneskelige ressurser vi har til rådighet.

Kommunedirektøren mener at framlagte økonomiplan legger et godt grunnlag for videreutvikling av kommunens organisasjon og tjenesteproduksjon, og at kommunen fortsatt vil være en positiv bidragsyter til den generelle samfunnsutviklingen. Dette innenfor forsvarlige økonomiske rammer.

Kurt Moen
Økonomisjef

Rune Strøm
Kommunedirektør